

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในสำนักเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอน กับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญในสำนักเรียนวัดโสธรวราราม ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ครั้งนี้ใช้วิธีการเชิงสำรวจ (survey research) วิเคราะห์ผลการวิจัยเชิงปริมาณเป็น (quantitative research) สถิติที่ใช้ในการวิจัยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test) เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน ๒ ชุด ได้แก่ชุดที่ ๑ เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร และครูผู้สอน ชุดที่ ๒ เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน สรุปผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสำนักเรียน ครูผู้สอน และนักเรียนในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน ของผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๓๖ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๖ ดังนี้

สถานภาพทั่วไปของผู้บริหารสำนักเรียนและครูผู้สอนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดโสธรวราราม ส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุ อายุส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า ๓๐ ปี มีระดับ

การศึกษาทางธรรม ส่วนมากระดับการศึกษาทางธรรมชั้นเอก มีระดับการศึกษาบาลี (เปรียญธรรม) ส่วนใหญ่ชั้นประโยค ๑-๒ ถึง ประโยค ๓ การศึกษาสามัญ ส่วนใหญ่ปริญาตรี ส่วนใหญ่มี มีประสบการณ์ในการสอน ๑-๕

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐาน ของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๘๔ รูป จากทั้งหมด ๓๕๕ รูป คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘ ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสำนักเรียนวัดโสธรวราราม ส่วนมากเป็นนักเรียนสามเณร ส่วนใหญ่อายุ ๑๕- ๒๐ ปี การศึกษาทางธรรม (นักธรรม) ส่วนมากเป็นนักเรียนนักธรรมชั้นเอก ส่วนมากเป็นนักเรียนบาลีชั้นประโยค ๑-๒ ถึงประโยค ๓

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง ๕ ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

จากวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ ๑ ที่ว่า เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ผู้บริหาร ครูผู้สอน และนักเรียนมีความคิดเห็นด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก ด้านหลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก ด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก ด้านพฤติกรรมการสอนของครู ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก ด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรชุมชน ผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก

จากวัตถุประสงค์การวิจัย ข้อ ๒ ที่ว่า เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอน กับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา

พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู กับความคิดเห็นของนักเรียน

โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารทั่วไป และด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรชุมชน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา และปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสำนักเรียน ครูผู้สอน และนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ตามคำถามปลายเปิด ดังต่อไปนี้

ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารทั่วไป ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่างบประมาณสำหรับใช้ในการบริหารไม่เพียงพอ เป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด รองลงมา เห็นว่าการปกครองสามเณร ครูผู้ปกครองดูแลสามเณรไม่ทั่วถึง ปลดปล่อยสามเณรขาดเรียนมาก สามเณรติดบุหรี่ และนอนดึก ส่วนความคิดเห็นของนักเรียน เห็นว่า อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เพียงพอ รองลงมาเห็นว่าคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อนักเรียน

ความคิดเห็นด้านการบริหารทั่วไป ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่าการบริหารทุกระดับควรที่จะให้ความสนใจต่อบุคลากรและนักเรียนมากกว่านี้ และควรให้หน่วยงานต้นสังกัดสนับสนุนงบประมาณในการบริหาร ส่วนนักเรียนเสนอแนะว่า ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตให้ดีขึ้น และควรเปลี่ยนสถานที่เรียนไปข้างนอก รองลงมาเสนอแนะว่าควรเพิ่มคอมพิวเตอร์อีก

ปัญหาและอุปสรรคด้านหลักสูตร ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่างานหนังสือเรียนไม่เพียงพอ เป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่างานหนังสือเรียนไม่เพียงพอต่อนักเรียนในแต่ละชั้นเป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด

ความคิดเห็นด้านหลักสูตร ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่า ควรอบรมเพิ่มความรู้ในแต่ละหลักสูตรให้ครูเสมอมิผู้เสนอแนะมากที่สุด ส่วนนักเรียนเสนอแนะว่า ควรทดสอบความเข้าใจหลักสูตร และวิเคราะห์ปรับปรุงเนื้อหาอยู่เสมอกับอยากให้ทางโรงเรียนจัดให้มีการไปศึกษานอกโรงเรียน

ปัญหาและอุปสรรคด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่าการเรียนอยู่ในที่ชุมชนและแออัดเกินไปซึ่งไม่เอื้อต่อการจัดสภาพแวดล้อมเป็นปัญหา

และอุปสรรคมากที่สุด ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่า บรรยากาศในห้องเรียนเสียงดัง และมีเสียงรบกวนจากการประกาศประชาสัมพันธ์ของทางวัด เป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด

ความคิดเห็นด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่า ควรให้ครูและนักเรียน ทำกิจกรรมการทำความสะอาดเป็นประจำทุกเช้า เป็นการอบรมนิสัยที่ดีให้กับนักเรียนในตัวด้วยมีผู้เสนอแนะมาก รองลงมาเสนอแนะว่า ควรปรับภูมิทัศน์ในห้องเรียน ในเรื่อง ความสะอาด เรื่องเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทได้สะดวก ควรจัดทำสวนหย่อม และสถานที่สำหรับอ่านหนังสือให้ดีและเพียงพอ และควรประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก ส่งเสริม เชิดชู ยกย่อง ห้องเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้น่าเรียนน่าสอน

ปัญหาและอุปสรรคด้านพฤติกรรมการสอนของครู ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่า ครูไม่เอาใจใส่การสอนเต็มที่ ใช้เวลาเปลืองกับการสอนที่มีเนื้อหาน้อยเกินไปและครูบางท่านสอนไม่ตรงกับเนื้อหาหลักสูตร เป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ครูส่วนมากเข้าสอนตรงเวลา แต่มีครูบางท่านที่เข้าสอนไม่ตรงตรงเวลา และปล่อยก่อนเวลา บางทีก็ไม่เข้าสอนเลยเป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด

ความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการสอนของครู ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่าควรให้ครูเข้าปฏิบัติธรรมเป็นประจำ เพื่อพัฒนาจิตใจให้มีเมตตา จิตใจอ่อนโยนมากขึ้น มีผู้เสนอแนะมากที่สุด ส่วนนักเรียน เสนอแนะว่า อยากให้ครูเข้าใจนักเรียนมากขึ้น ไม่ควรใช้อารมณ์เป็นใหญ่

ปัญหาและอุปสรรคด้านการสนับสนุนของบุคลากรในชุมชนผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่า ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงจะเบียดหน้าต่อความประพฤติของสามเณรนักเรียน จึงไม่ให้การสนับสนุนเท่าที่ควร เป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นว่า ไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนจากชุมชนเท่าที่ควร เป็นปัญหาและอุปสรรคมาก

ความคิดเห็นด้านการสนับสนุนของบุคลากรในชุมชน ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นว่าโรงเรียนควรเน้นเรื่องการทำวัตร สวดมนต์ และปฏิบัติธรรมบ้าง เพื่อปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของสามเณรนักเรียน ส่วนนักเรียน เห็นว่า ขอให้มีการสนับสนุนการศึกษาที่ชัดเจน

๕.๒ อภิปรายผล

จากการสรุปผลวิจัยเรื่องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในสำนักเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม ปีการศึกษา ๒๕๕๓ พบประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

ผู้บริหารและครูสอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก เป็นการชี้ให้เห็นว่า การบริหารทั่วไปนั้นมี

ความสำคัญและมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในสำนักเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวรารามอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับพระปลัดชัยวัฒน์ ธรรมบันเทง ซึ่งได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๑๑ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าสภาพการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษากลุ่มที่ ๑๑ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการบริหารทั่วไปของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนอยู่ในระดับปาน ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก แสดงว่าหลักสูตรมีเนื้อหาวิชาเหมาะสมอยู่แล้วคือไม่ยากและไม่ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุตวิสุทธิคุณ ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า ปัจจัยด้านหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก – ระดับปานกลาง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ทั้งผู้บริหาร ครูสอน และนักเรียนมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในเรื่องสภาพแวดล้อม สภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียน เป็นห้องเรียนที่น่าเรียน น่าสอนทำให้เกิดผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง-มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูสุตวิสุทธิคุณ ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาในภาพรวมในความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนวัด โมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานครปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของนักเรียน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ครูมีการศึกษาหลักสูตรและคู่มือการสอนอย่างชัดเจน และครูเข้าสอนตามเวลาสม่ำเสมอ ทำให้การเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม เกิดผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปานกลาง-มาก สอดคล้องกับ พระครูสุตวิสุทธิคุณ ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวพบว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมของครูผู้สอนในภาพรวมในความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมี

ความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีใน
สำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง

ปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรชุมชนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครูสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของนักเรียน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า
การสนับสนุนของชุมชนมีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากในเรื่อง การ
ถวายภัตตาหารเช้า – เพลอย่างเพียงพอ เพื่อเป็นกำลังในการเล่าเรียนศึกษาของนักเรียนและนักเรียน
ได้รับการสนับสนุนหนังสือเรียนในแต่ละหลักสูตรเพียงพอ เป็นการลดความกังวลในเรื่องที่จะต้อง
หาหนังสือเรียนเอง ทำให้นักเรียนได้มีหนังสือเรียนตามหลักสูตรเพียงพอสอดคล้องกับ งานวิจัย
ของพระครูสุตวิสุทธิคุณ ที่ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระ
ปริยัติธรรมแผนกบาลีในสำนักเรียนวัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว
พบว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนของชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดย
ภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน จำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู กับความคิดเห็นของนักเรียน
โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สำนักเรียนวัดโสธรวราราม โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.๐๕ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นราย
ด้าน พบว่าด้านการบริหารทั่วไป และด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคลากรชุมชน ไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมใน
สถานศึกษา และปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครู มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .๐๕ โดยที่นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวรารามในระดับที่มากกว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและ
ครูผู้สอนทุกด้านแสดงว่า นักเรียนมีความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนจึงส่งผล
ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

สรุปว่า ปัจจัยด้านการบริหารทั่วไป ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมใน
สถานศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการสอนของครูปัจจัยด้านการได้รับการสนับสนุนจากบุคลากร
ชุมชน ทั้งหมดทุกปัจจัยที่กล่าวมา ล้วนมีความสำคัญต่อนักเรียนไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ถึงแม้ว่า
นักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จะเป็นพระภิกษุหรือสามเณรก็ตาม ปัจจัย
เหล่านี้ก็เป็นเหตุเป็นผล ในการสนับสนุนส่งเสริมให้นักเรียนประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้
จะกล่าวได้ว่า ปัจจัยเหล่านี้ มีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม
ผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการบริหารการศึกษาจะมองข้ามไปไม่ได้

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในสำนักเรียนพระปริยัติธรรมวัดโสธรวราราม ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ครั้งนี้ พบประเด็นที่จะเสนอแนะดังนี้

๑. ผู้บริหารทุกระดับควรที่จะให้ความสนใจต่อบุคลากรและนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อป้องกันเหตุอันเป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียนที่จะเกิดขึ้น
๒. วัดหรือหน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนงบประมาณในการบริหาร เพื่อพัฒนาการศึกษาของสงฆ์เจริญมั่นคง เป็นที่รองรับและเปิดโอกาสทางการศึกษาให้กับกุลบุตร
๓. ผู้บริหารทุกระดับควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหลักสูตรส่วนที่ล้าหลังไม่เข้ากับสมัย เน้นการประยุกต์วิชาการเพื่อนำไปใช้กับชีวิตประจำวัน
๔. ครูและนักเรียน ควรมีการทำกิจกรรมทำความสะอาดเป็นประจำทุกเช้า เป็นการอบรมนิสัยที่ดีให้กับนักเรียนในตัวด้วยและปรับปรุงภูมิทัศน์ในห้องเรียน ในเรื่อง ความสะอาด เรื่องเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทได้สะดวก ควรจัดทำสวนหย่อม และสถานที่สำหรับอ่านหนังสือให้ดีและเพียงพอ
๕. ครูควรประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึก ส่งเสริม เชิดชู ยกย่องห้องเรียนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้น่าเรียนน่าสอน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในสำนักเรียนอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบและสรุปผล การศึกษาว่าแต่ละระดับของสำนักเรียนอื่นๆ เหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร
๒. ควรศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบหรือวิธีการพัฒนา การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาทั่วประเทศ